

Az Alkotmánybíróság részére

(1015 Budapest, Donáti u. 35-45.)

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám:	IV / 100 - 5 / 2023	
Érkezett:	2023. MÁJ 17.	
Érkezés módja		
☒ POSTÁN	☐ @	EGYÉB:
Példány:	Melléklet:	Kezelőiroda:
2	0	1

a Veszprémi Törvényszék útján

(8200 Veszprém, Vár u. 19.)

Tárgy: Alkotmányjogi panasz kiegészítése – hiánypótlás

Ügyszám: IV/100-4/2023.

Elsőfokú ítélet: Veszprémi Törvényszék 11. K. 701.341/2021/6.

Kúria felülvizsgálati ítélete: Kfv. IV. 37.316/2022/6.¹

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A [REDACTED]
[REDACTED] mint **korábbi felperes** - a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőnk (dr. Menczel Mónika egyéni ügyvéd, székhelye: [REDACTED]
[REDACTED]) útján -

a Fejér Megyei Kormányhivatal korábbi alperes ellen **közigazgatási határozat megsemmisítése és mezőgazdasági termelőszervezet nyilvántartásba vétele** iránt a fenti hivatkozási számok alatt lefolytatott közigazgatási peres eljárással összefüggésben

a Kúria Kfv. IV. 37.316/2022/6. számú ítéletével (a továbbiakban: **Ítélet**) szemben elsődlegesen az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján – figyelemmel az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontjára –, másodlagosan az Abtv. 26. §-a alapján – figyelemmel az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *c*) pontjára – az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő, a T. Alkotmánybíróság IV/100-4/2023. ügyszám alatt kibocsátott hiánypótlási felhívása alapján kiegészítve, az eredeti indítványhoz képest a kiegészítéseket aláhúzással jelölt szövegezéssel kiemelve.

Elsődlegesen indítványozzuk, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv. IV. 37.316/2022/6. számú ítéletének Alaptörvény-ellenességét

- az Alaptörvény 15) cikk (4) bekezdésébe ütközésére tekintettel a *T*) cikk (3) bekezdésébe ütközésre, továbbá
- a *B*) cikk (1) bekezdése és az *R*) cikk (3) bekezdése alapján értelmezendő *M*) cikk (1) és (2) bekezdésébe és a 28. cikkbe, valamint
- az Alaptörvény XII. cikk (1) és XIII. cikk (1) bekezdésébe ütközésre

tekintettel megállapítani, és

az **Ítéletet** – a döntéssel felülvizsgált bírósági és hatósági döntésekkel együtt – **megsemmisíteni** szíveskedjék.

Másodlagosan indítványozzuk, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság a 38/2014. (II. 24.) Korm. rendelet 6. § (3b) bekezdése második fordulatainak Alaptörvény-ellenességét

¹ – a Kúria felülvizsgálati ítéletének (Ítélet) bevezető részében megjelölt ügyszám; az Ítélet fejléccel ellátott oldalai ugyanakkor a Kfv. IV. 37.316/2022/5. (vagyis a /5.) jelzésű ügyszámot tartalmazzák

- az Alaptörvény 15) cikk (4) bekezdésére ütközésére tekintettel a T) cikk (3) bekezdésére ütközésre, továbbá
- az M) cikk (1) és (2) bekezdésére, valamint
- az Alaptörvény XII. cikk (1) és XIII. cikk (1) bekezdésére ütközésre tekintettel megállapítani, és az utalt jogszabályhelyet megsemmisíteni szíveskedjék.

I. Indítványozói jogosultságunk alapja

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontja alapján az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak, továbbá a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját.

Az Abtv. 27. §-a szerint az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti [...], és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette [...]. Jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet, aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt [...].

E feltételek vonatkozásunkban fennállnak: a bírósági eljárásban fél voltunk, akinek az Ítélet az Alaptörvényben biztosított jogát – korábbi nyilvántartási jogcímünk elvonásával, évtizedes gazdálkodásunk ellehetetlenítésével – sérti.

Másodlagosan, az Abtv. 26. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva (számunkra ugyancsak adott feltételek).

Indítványozói jogosultságunk alapjaként elsődlegesen az Abtv. 27. §-át (a bírói döntés Alaptörvény-ellenességét), másodlagosan pedig az Abtv. 26. §-át (az alkalmazott jogszabály Alaptörvény-ellenességét) jelöljük meg.

Erre is tekintettel kérjük az Abtv. 28. § (1) bekezdésének alkalmazását, mely szerint az Alkotmánybíróság a 27. §-ban meghatározott bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásban a 26. § szerinti, **jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is lefolytathatja.**

Mindez arra az esetre szükséges, amennyiben a T. Alkotmánybíróság azt az álláspontot foglalja el, hogy az Ítélet a vonatkozó jogszabályok törvényes alkalmazása mellett nem juthatott más döntésre, mint amelyre jutott.

A panaszunkkal célzott megsemmisítési eljárásra az Abtv. 43. §-ának rendelkezései irányadók, amely szabályokból következően alapjogi sérelmünket illetően a további rendes bírósági eljárásban már teljes reparációhoz juthatunk.

II. Indítványunk alaptörvényi jogalapja

A panasz első része tekintetében:

15. cikk (4) bekezdés: „A Kormány rendelete törvénnyel nem lehet ellentétes.”

T) cikk (3) bekezdés: „Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.”

A panasz második része tekintetében:

B) cikk (1) bekezdés: „Magyarország független, demokratikus jogállam.”

R) cikk (3) bekezdés: „Az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni.”

NEMZETI HITVALLÁS: „Valljuk, hogy a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet, a biztonság, a rend, az igazság, a szabadság kiteljesítése.”

M) cikk (1) bekezdés: „Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.”

M) cikk (2) bekezdés: „Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit. Magyarország fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait.”

III. Az alapul szolgáló tényállás

2021. január 1-jén a [REDACTED] kiválással létrejött jogutódjaként folytattuk tovább a jogelőd addigi ezirányú tevékenységét. A jogelőd a mezőgazdasági termelőszervezetekről vezetett nyilvántartásban szerepelt. Azt követően, hogy a korábbi alperes a jogorvoslattal nem támadott 51004-2/2021. számú határozatával törölt bennünket a mezőgazdasági termelőszervezetek nyilvántartásából, 2021. október 4-én kérelmet nyújtottunk be korábbi alpereshez mezőgazdasági termelőszervezetként történő nyilvántartásba vételünk iránt, amelyet az elutasított.

A határozattal szemben előterjesztett keresetünk az alperesi határozat megsemmisítését kérte. Indítványoztuk, hogy az elsőfokú bíróság kezdeményezze az Alkotmánybíróság előtt az alkalmazott jogszabályhely Alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve e rendelkezés alkalmazásának kizárását. A Veszprémi Törvényszék a 11. K. 701.341/2021/6. sz. jogerős ítéletével keresetünket elutasította.

Felülvizsgálati kérelmünkben a jogerős ítélet megváltoztatását, az alperes határozatának megsemmisítését és az alperes új eljárásra kötelezését kértük. A Kúria előtt is indítványoztuk, hogy az kezdeményezze az Alkotmánybíróság normakontroll-eljárását, az alkalmazott jogszabályhely Alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve alkalmazásának kizárását. Az Ítélet a felülvizsgálati kérelmet megalapozatlannak találta, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét hatályában fenntartotta.

Az Ítélet a döntés elvi tartalmaként az alábbi állapította meg: „Az Fftv. 43. § (3) bekezdéséből nem következik az, hogy a különválással, vagy kiválással létrejött mezőgazdasági termelőszervezet esetében az Fftv. 5. § 19. pontjában foglalt feltételeket a termelőszervezetként történő nyilvántartásba vétel iránti eljárásban vélelmezni kellene.”

A bíróság előtti eljárások során az Alkotmánybíróság előtti eljárás kezdeményezésére nem került sor.

IV. Az indokolással érintett szakmai jogszabályhelyek

A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Fftv.) 5. § 19. pont: „mezőgazdasági termelőszervezet: a mezőgazdasági igazgatási szerv által e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott feltételek alapján nyilvántartásba vett, tagállami székhelyű jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, ...”

Fftv. 40. § (1) bekezdés: „A 38. § (1) bekezdésében meghatározott jogcímeken alapuló földhasználat jogát (e fejezetben a továbbiakban együtt: földhasználati jogosultság) – a (2)-(5) bekezdésben meghatározott esetek, továbbá a rekreációs célú földhasználati szerződés kivételével – földműves és mezőgazdasági termelőszervezet szerezheti meg.”

Fftv. 43. § (3) bekezdés: „A különválással, kiválással létrejött mezőgazdasági termelőszervezet esetében – a létrejöttétől számított 5 évig – a megengedett birtokméretbe a jogelőd birtokában lévő összes föld területnagyságát be kell számítani.”

A földművesekről, a mezőgazdasági termelőszervezetekről, valamint a mezőgazdasági üzemközpontokról vezetett nyilvántartás részletes szabályairól szóló 38/2014. (II. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) 6. § (3) bekezdés a) pont: „A szervezet mezőgazdasági termelőszervezetként való nyilvántartásba vétele iránti kérelmében igazolja, hogy a kérelem benyújtását megelőző öt évből legalább három évben értékesítésből nettó árbevétele származott, továbbá, hogy az éves értékesítése – az eladott mező- és erdőgazdasági áruk beszerzési értékével és a közvetített mező- és erdőgazdasági szolgáltatások értékével csökkentett – nettó árbevételenek több mint a fele a mezőgazdasági tevékenysége folytatásából származott.”

Korm. r. 6. § (3b) bekezdés (a továbbiakban: **Fftv.-kollíziós rendelkezés**): „A Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 3:39. §-a szerinti átalakulással létrejött szervezet esetében a (3) bekezdés a) pontjában foglaltak meglétét a jogelőd és jogutód szervezet vonatkozásában is vizsgálni kell. Egyéb jogutódlás folytán létrejött jogi személy esetében a (3) bekezdés a) pontjában foglalt feltétel a jogelőd szervezet vonatkozásában nem vizsgálható.”

V. Indokolás (első rész: a kollízió)

Az eljárás egésze során folyamatos és változatlan álláspontunk szerint az **Fftv.-kollíziós rendelkezés** [„Egyéb jogutódlás folytán létrejött jogi személy esetében a (3) bekezdés a) pontjában foglalt feltétel a jogelőd szervezet vonatkozásában nem vizsgálható.”] Ítélet általi értelmezése, ennek jogszerűsége esetén azonban maga a rendelkezés, de bármelyik folytán az egyedi ügyünkben történt alkalmazáson alapuló bírói döntés (az Ítélet) alaptörvény-ellenes.

Az **Fftv. 43. § (3) bekezdés** („A különválással, kiválással létrejött mezőgazdasági termelőszervezet esetében – a létrejöttétől számított 5 évig – a megengedett birtokméretbe a jogelőd birtokában lévő összes föld területnagyságát be kell számítani.”) ugyanis **törvényben, múlt idejű igét használva** mondta és – mind a mai napig – mondja ki, hogy **a kiválással** (értsd: annak jogi tényével) **a mezőgazdasági termelőszervezet már ipso iure létrejött**. Ennek nyilvánvaló feltétele, hogy a kiválási eljárás a jogszabályoknak megfelelően kerüljön lebonyolításra és regisztrálásra, amely evidencia a magunk esetében természetesen fennáll.

Ehhez képest az Fftv.-kollíziós rendelkezés, **rendeleti szinten, jövő idejű nyelvi szerkezetet használva** nem csupán többlet-feltételt támaszt a jogutódlás alapján már létrejött „jogi személy” (hangsúlyozva: NEM „mezőgazdasági termelőszervezet”) vonatkozásában, hanem egyes fajtáinál egyenesen kizárja azok vizsgálhatóságát.

Az előzményi eljárások anyagában a vonatkozó okfejtéseink részletesen szerepelnek, ideértve azt is, hogy álláspontunk szerint (1) mennyire „sajátos” módon, utólag, mintegy egy korábbi, az Ítéletben [26] alatt is hivatkozott kúriai döntés reakciójaként került az Fftv.-kollíziós rendelkezés a Korm. rendeletbe, (2) a bíróságnak milyen jogértelmezési lehetőség állt volna rendelkezésére az ellentmondás feloldására és (3) miért lett volna szükség a T. Alkotmány-bíróság eljárásának már a bírói szakban történő kezdeményezésére.

Utalunk arra is, hogy az eljárt bíróságok az **idézett két jogszabályhely közvetlen összevetését – amely pedig a legegyszerűbb nyelvtani értelmezésen és jogi hierarchián alapulna** – gyakorlatilag mellőzték, és az alapvető-alkotmányos jogkérdés tisztázása helyett általunk tartalmában egyáltalán nem vitatott, az ügy érdeméhez csak másodlagosan kapcsolódó

szabályok jog- és célszerűségét vizsgálták [így az Fftv. 43. § (3) bekezdését, de kizárólag a birtokmérethez koncentrálva és a Korm. r. 6. § (3) bekezdés a) pontját].

Szerteágazó az Ítélet logikája a saját különböző jogszabály-értelmezési lehetőségei kapcsán: említ nyelvtani értelmezést [11], rendszertani értelmezést [13], rendszertani-logikai értelmezést [16: „*magával a Korm. rendelet egészével lenne teljes egészében ellentétes...*”] és történeti értelmezést [23: „*Nem lehetett a jogalkotó szándéka az,...*”] is. Ez a kép legalábbis túl összetett, és a logikai következetesség követelményének ellentmondani látszik.

Mindezek részletezéséből itt – az V.1. keretében – csak azt tartjuk alább szükségesnek rögzíteni, hogy a bíróságnak milyen jogértelmezési lehetőség állt volna rendelkezésére az ellentmondás (kollízió) feloldására. A továbbiak ebben az eljárásban – ellentétben a rendes bíróság előttivel – az elbírálást érintő közvetlen relevanciával már nem bírnak.

V.1. Elsődleges álláspontunk és kérelmünk (az Ítélet az Alaptörvénybe nem ütköző jogszabályt alaptörvény-ellenesen alkalmazta; **Abtv. 27. §**)

Kiindulás1: mivel az Fftv. 43. § (3) bekezdés (létrejött) „*mezőgazdasági termelő-szervezetet*” említ, míg az Fftv.-kollíziós rendelkezés (létrejött) „*jogi személyt*”, a kétféle fogalomhasználat mentén **lehetséges lett volna olyan értelmezés, amely nem sérti jogainkat.**

Ez pedig az, hogy **az Fftv.-kollíziós rendelkezés (de legkevesebb annak második mondata) nem alkalmazható azon jogi személy esetében, amely az Fftv. 43. § (3) bekezdés alapján már megelőzően létrejött mezőgazdasági termelőszervezet** (vagyis **NEM „mezőgazdasági termelőszervezetnek minősül”, hanem ipso iure MÁR AZ).**

Az ellentétet a Kiindulás1 alapján továbbra is látszólagosnak, a kollíziót pedig feloldhatónak tartjuk. Utóbbira a keresetlevél 4. oldalán az alábbi szerint tettünk kísérletet.

>>A Határozat az Fftv. 43. § (3) bekezdésére történő hivatkozásunkra rögzíti: „*Mindazonáltal a Hivatal álláspontja szerint a kérelmező által idézett Fftv. 43. § (3) bekezdése a nyilvántartásba vétellel kapcsolatban nem tartalmaz rendelkezést, az csupán a megengedett birtokméret nagyságáról rendelkezik, ezért a nyilvántartásba vételi eljárás során nincs relevanciája.*”

Ezzel szemben, álláspontunk szerint nem annak van relevanciája, hogy az Fftv. idézett jogszabályhelye a **birtokméret nagyságáról** rendelkezik, hanem annak, hogy a „*kiválással, különválással létrejött termelőszervezet*” megfogalmazást tartalmazza, ami nem egyebet jelent, mint, hogy már ipso iure (Fftv.) és facto (kiválás, különválás) létrejött.

Az Fftv. 5. § 19. pontja alapján: „*mezőgazdasági termelőszervezet: a mezőgazdasági igazgatási szerv által e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott feltételek alapján nyilvántartásba vett, tagállami székhelyű jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, ...*”

Az Fftv. fenti két jogszabályhelyének egybevetése alapján az vonható le, hogy (1) ahhoz, hogy mezőgazdasági termelőszervezeti minőségről beszélhessünk, a jogi személyt a Korm. r. szerint nyilvántartásba kell venni, ha pedig (2) kiválással, különválással jött létre (és a jogelődje mezőgazdasági termelőszervezet), akkor kell nyilvántartásba venni, ha a Korm. r.-ben meghatározott feltételek – **de ide nem értve a Korm. r. 6. § (3) bekezdés a) pontját** – fennállnak. A 6. § (3) a) pontja vizsgálatának kizártsága viszont egyúttal a 6. § (3) b) pontjának alkalmazását is mellőzendővé teszi.

A Kormány rendelete a hivatkozottak szerint törvénnyel nem lehet ellentétes, mert akkor az Alaptörvénnyel is ellentétes lenne. Mivel egy Alaptörvénybe ütköző kormányrendeleti rendelkezést alkalmazni nem lehet, a jogalkotó célja a Vizsgált Mondat

beiktatásával nyilván nem erre, hanem az általam már kifejtett értelmezés mentén történő „egyszerűsített vizsgálati eljárás” megteremtésére irányult.<<

A fenti álláspontunkat az eljáró bíróságok, így az Ítélet sem osztották. A már leírtak szerint, véleményünk alapján ez a jelen eljárásban az Abtv. 27. §-a szerinti jogorvoslattal korrigálható.

V.2. Másodlagos álláspontunk és kérelmünk (az Ítélet helyesen alkalmazta a jogszabályt, de ez utóbbi Alaptörvény-ellenes; Abtv. 26. §)

Kiindulás2: a fentivel ellentétben **nem foghat helyt az V.1. szerinti értelmezés**, azaz, az Fftv. 43. § (3) bekezdés (létrejött) „*mezőgazdasági termelőszervezet*” fogalma teljesen azonos („halmaz”) az Fftv.-kollíziós rendelkezés (létrejött) „*jogi személy*”, fogalmával, köztük különböztetni nem lehet. Ez esetben viszont az Fftv.-kollíziós rendelkezés alkotmányossága vizsgálendő, az alábbiak szerint.

A Korm. r. 6. § (3b) bekezdése az Fftv. 43. § (3) bekezdésébe ütközik akkor, amikor a törvény (Fftv.) alapján *már megelőzően létrejött mezőgazdasági termelőszervezet* vonatkozásában rendeletként utólagos vizsgálhatósági feltételeket támaszt (vagy éppen zár ki) ahhoz, hogy ez a szervezet a jövőben *mezőgazdasági termelőszervezet* lehessen.

Ez a rendelkezés tehát törvénnyel ellentétes kormányrendelet [Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdés], ebből következően alaptörvény-ellenes jogszabály [Alaptörvény T) cikk (3) bekezdés], amely a magunk egyedi ügyében sem lett volna alkalmazható.

A bírósági eljárásban is szóba került, hogy álláspontunk szerint egy, az Ítélet által feltételezett jogalkotói szándék is kivitelezhető lett volna alkotmányosan – ehhez azonban a feltételek utólagos vizsgálatát (vagy annak kizártságát) ugyancsak törvény, nem pedig kormányrendelet szintjén lett volna szükséges szabályozni. Erre azonban nem került sor.

E másodlagos esetben jogsérelmünk a jelen eljárásban az Abtv. 26. §-a szerinti döntéssel orvosolható.

VI. Indokolás (második rész: a vállalkozás szabadsága)

Az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdése szerint Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik. A (2) bekezdés első mondata értelmében Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit.

R) cikk (3) bekezdése alapján az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni. A B) cikk (1) bekezdésében megjelenő „*jogállam*” és a Nemzeti hitvallásban rögzített „*biztonság*” fogalmak az értelmezés során nyilvánvalóan rá kell, hogy vetüljenek a vállalkozás „szabadságára” és a gazdasági verseny „tisztességes” voltára is.

Közelebbről, „*szabad vállalkozás*” és „*tisztességes gazdasági verseny*” csak jogállami és csak biztonságos körülmények között valósulhat meg. Ez a szavak mind gazdasági, mind köznapi értelmében nem jelent kevesebbet, mint a kiszámíthatóságot, az előre láthatóságot, a jogi és a gazdasági kalkulálhatóságot. Ezt nem csupán a vállalkozás, hanem a gazdaság és a társadalom egészének érdekei is megkívánják. (Veszélyhelyzeti kivételekkel, mivel egyedi ügyünket nem érinti, itt szükségtelen foglalkoznunk.)

Az eljárás egésze során, így az Ítéletben sem hangzott el egyetlen olyan érv, amely az Fftv.-kollíziós rendelkezés bármely ilyen jellegű alkotmányos megalapozottságára akárcsak utalna is. Ezzel szemben a határozatok (látszólag pozitivisták, de valójában) mereven formalisták, már-már doktriner álláspontra helyezkednek. Azokban, **mint biztos humán és reál erőforrás-**

bázisunk, sem az addigi, azonos körben végzett évtizedes tevékenységünk, sem az arra alapozott munkaerő-összetétel (a meglévő képzettséggel), termelési szerkezet, üzemi kultúra, géppark, és így tovább: még csak marginális szempontként sem szerepelnek. (Maliciózusan felvetődhet, vajon hasonló rezignációval fogadná-e egy évtizedes polgári vagy közigazgatási múlttal rendelkező bíró, ha másnapról a büntető kollégiumba osztanák be.)

A fenti szempontok negálása okán éppen az ügyazonosság (ld. az Ítélet [26] alatt) hiányában esetünkben nem tudjuk osztani az Ítélet azon álláspontját, amelyet a [36] pontban – kifejezetten a T. Alkotmánybíróságot idézve – kíván alátámasztani.

>>[36] [...] az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a vállalkozáshoz való jog alapjog, amely azt jelenti, hogy bárkinek az Alaptörvényben biztosított joga a vállalkozás, azaz üzleti tevékenység kifejtése. „A vállalkozás joga azonban egy bizonyos, a vállalkozások számára az állam által teremtett közgazdasági **feltételrendszerbe való belépés lehetőségének** biztosítását, másként megfogalmazva a **vállalkozóvá válás lehetőségének** – esetenként szakmai szempontok által motivált feltételekhez kötött, korlátozott – **biztosítását** jelenti. A vállalkozás joga nem abszolutizálható, és nem korlátozhatatlan: senkinek sincs alanyi joga egy meghatározott foglalkozással kapcsolatos vállalkozás, sem pedig ennek adott vállalkozási jogi formában való gyakorlásához. A vállalkozás joga annyit jelent – de annyit alkotmányos követelményként feltétlenül –, hogy az állam ne akadályozza meg, ne tegye lehetetlenné a vállalkozóvá válást.” [...]<<

Itt az Ítélet teljességgel figyelmen kívül hagyja azt, hogy az idézett alkotmányőri érvelés, a szövegezésből és a kiemelésekből is kitűnően **a vállalkozásokat később alapítani vagy az azokba utóbb belépni kívánók számára húzza meg a részükről az állam felé támasztható igények zsinórmértékét.** A leírtak tehát az új vállalkozások számára hordoznak üzenetet, és a legkevesebb közülük sincs már szerzett és évtizedek óta gyakorolt vállalkozói jogok – szétválással létrejött jogutódtól történő – elvonásához.

A bírói döntés és a jogszabályi rendelkezés az Alaptörvényben biztosított jogunkat annyiban és azért sérti, mert: nem vitásan, a jogelőd által megszerzett jogok – így a mezőgazdasági termelőszervezeti minőség, és ebből fakadóan földterület haszonbérletére való jogosultság – ipso iure meg kell, hogy illesse a jogutódot is. Egy ezzel ellentétes logika alapján sérül az Alaptörvény XIII. cikke (1) bekezdésébe foglalt alapjog, miszerint: „Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez.”

E szabály az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdésének értelmében [„A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.”] esetünkben nem jelent kevesebbet, mint, hogy Társaságunk, mint szétválással létrejött jogutód más, a panaszunkban tételesen hivatkozott már a létrejöttével – automatikusan, a jogelődje jogán – mezőgazdasági termelőszervezetnek minősül. Ennek folytán pedig az e minőséggel együtt járó jogosultságok, így pl. az, hogy földhaszonbérleti jogviszony jogalanya lehet (esetünkben: maradhat) is ipso iure megilleti.

Ekként tehát a jogutódlás folytán ipso facto beállott jogalanyiságunk – hasonlóan az örökléshez – ipso iure alkotmányosan nem vonható el vagy korlátozható.

Az ezzel ellentétes jogszabály – így a Korm. r. 6. § (3b) bekezdésének második fordulata – tehát sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, mivel jogutódok (kvázi örökösök) vagyunk, azonban a mezőgazdasági termelőszervezeti minőség jogszabály által biztosított automatikus jogutódlása hiányában kevesebb jog háramlik ránk, mint amellyel – amúgy fennmaradt – jogelődünk rendelkezik.

Az előzőek mellett az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésébe foglalt, a vállalkozás szabadságát illető alapjogunk is sérül. Ugyanis – annak ellenére, hogy jogelődünk mezőgazdasági termeléssel foglalkozó és mezőgazdasági termelőszervezetnek minősülő jogalany –

mi e minőségünket létrejöttünkől kezdődően nem szerezhettük meg, holott jogelődünk szándéka a kiválásról szóló döntésével egyértelműen arra irányult, hogy Társaságunk is mezőgazdasági tevékenységre – azon belül is a húsmarha tenyésztésre, mint főtevékenységre – jöjjön létre.

Ehhez képest a Korm. r. támadott jogszabályhelye miatt a mezőgazdasági termelő-szervezeti minőségünket csak évekkel később kaphatjuk meg – szemben azokkal a jogutódokkal, amelyek a Ptk. 3:39. § alapján átalakulással jöttek vagy jönnek létre. Nem vitásan ez, az eltérő jogutódlással – átalakulás versus szétválás vagy összeolvadás útján – létrejövő jogalanyok közötti jogszabályi distinkció a mindenkit egyaránt megillető vállalkozási szabadság alapjogába ütközik.

Hovatovább, hátrányos megkülönböztetést is eredményez annyiban, hogy a támadott jogszabályhely alapján az átalakulással létrejövő jogutód a jogelődje gazdasági eredményeit hozzászámíthatja a mezőgazdasági termelőszervezeti minőséghez szükséges kritériumokhoz, míg az egyéb módon – pontosabban a jogszabályhely alapján „*egyéb módon*”-nak titulált, de társasági jogi értelemben ténylegesen szétválással vagy összeolvadással létrejövő – jogutód azonban nem.

E helyütt kereseti kérelmünknek csupán egy bekezdését idéznénk:

>>Társaságunk fő tevékenysége a 0142'08 Egyéb szarvasmarha tenyésztése. Nem vitásan, e tevékenység földhasználati jogosultság nélkül nem folytatható. Korántsem megnyugtató a Határozat 4. oldal utolsó és 5. oldal első bekezdésében olvasható azon mezőgazdasági tevékenységek felsorolása, amelyekhez földhasználati jogosultság nem szükséges, mint pl. halgazdálkodás, vadgazdálkodás vagy akár a falusi és agroturizmus. Társaságunk ugyanis e tevékenységekkel nem tud és nem is kíván foglalkozni, és ez **eddiggi tevékenysége** ismeretében nem is várható el, mert ténylegesen teljes gazdálkodási és személyi profilváltást (eszközpark-cserét és alkalmazotti átképzést) kívánna meg.<<

Az alkotmánybíróági idézettel szemben tehát **a magunk esetében, mint azt a fenti mellett periratainkban más helyütt is részletesebben kifejtettük, egy már meglévő, nemzetgazdasági szempontból igen jelentős (agrár-) ágazatban évtizedek óta működő vállalkozás** olyan, gyökeresen „új pályára” állítását követelné meg az Alaptörvénybe ütköző Ítélet, amely – az infrastruktúra átalakításának forrás-szükségletéről nem is szólva – nem is elsősorban a menedzsment, hanem mindenekelőtt a teljes foglalkoztatotti állomány számára gyakorlatilag teljesíthetetlen lenne.

Nyilatkozunk arról, hogy az alkotmányjogi panasz-indítványunkkal kapcsolatban nem járulunk hozzá nevünk nyilvánosságra hozatalához.

Kelt: Budapest, 2023. május 12.

Tisztelettel:

panaszló, indítványozó, képv.:

